

KANDIDATNUMMER _____

NB: Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

2008

**Den internasjonale sommerskole
Universitetet i Oslo**

**ISSN 0130
Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III**

**Skriftlig eksamen
(4 timer)**

I. LYTTEPRØVE

Svar på spørsmålene med fullstendige setninger. Skriv på eget ark.

Vil det norske språket overleve?

1. Hvor mange språk finnes det i verden i dag, og hvordan ser forskerne på framtidsutsiktene for disse i vårt århundre?
2. Hvorfor slutter foreldre å oppdra sine barn i det språket de selv har som morsmål og dagligspråk?
3. Hvordan er situasjonen for nordsamisk og sørsamisk språk i Norge i dag?
4. Hvorfor kan man kalle det en kulturell katastrofe når et språk dør ut?
5. Nevn to grunner til at forskerne tror at norsk ikke står i faresonen for å bli utryddet.
6. I foredraget tales det om "domenetap for norsk". Hva betyr det?
7. På hvilke måter får det engelske språket stadig større plass i universitets- og høyskolesektoren?
8. Hvorfor er det så viktig å holde et levende norsk fagspråk ved like innenfor ulike fag?
9. Hvorfor blir bruk av lånord fra engelsk sett på som noe positivt?
10. Nevn ett av tiltakene som foreslås i stortingsmeldingen fra Kunnskapsdepartementet for å sikre stillingen til det norske språket.

II. GRAMMATIKK

TEKST MED OPPGAVER

Hva er galt med pappaene?

Kaia Storvik, *Dagsavisen*, 25. Januar 2008

Pappaene må slutte å prate og begynne å ta tak på skolen. Og mammaene må gi dem plass. – Gi foreldrene mer ansvar, så dukker fedrene opp, tror trebarnsfar Baard Lund.

Foto: Erik Norrud

Pappa Baard Lund hjelper Haavard og Henriette Wiken Lund med hjemmeleksene. Han er leder i FAU på Nordseter skole, og er glad for det gode samarbeidet med ledelsen der. Jeg følte det var min tur til å bidra, sier Lund. Det er bra, men litt flaut av og til, synes datteren Henriette om pappas engasjement.

- Foreldre må kunne dele på ansvaret. Det vil gi en bedre skole for barna, tror Baard Lund, trebarnsfar og FAU-leder på Nordseter skole i Oslo. Han tror mer ansvar til foreldretvalgene vil få flere menn på banen.
- Det må være interessant og handlingsorientert, og foreldrene bør få være med og ta beslutninger sammen med skoleledelsen, sier Lund.

En ny undersøkelse viser at mødre står for tre fjerdedeler av kontakten mellom hjem og skole. I *Dagsavisen* i går etterlyste statsminister Jens Stoltenberg flere engasjerte skolefedre.

Mye prat, lite handling

Forfatter og journalist Klaus Joachim Sonstad smiler i skjegget av Jens Stoltenbergs pappautspill.

– Jeg aner jo ikke hvor mye Stoltenberg har stilt opp, og han har helt rett i det han sier. Men jeg vil tro han har tatt et par telefoner til mor og bedt henne ta foreldremøtet alene, fordi han ikke har kommet seg unna diverse toppmøter, sier Sonstad og ler.

I så fall er statsministeren ikke ulik den jevne norske mannen, tror Sonstad.

– Moderne mannfolk liker å flagge for likestilling og likelønn, men jeg tror vi ofte lurer oss unna. Det er fortsatt lettere å være borte for far enn for mor, både på grunn av jobb og tradisjonelle kjønnsroller, sier Sonstad.

Selv har han skrevet bok om å være pappa og vært programleder for NRKs populære program om barneoppdragelse, «Kos og kaos».

– Damer, gi plass!

For å få flere fedre på skolen må man først og fremst jobbe med holdninger, tror Sonstad, som selv er far til ei jente på 5 og en gutt på 8 år. Han ber også mødrene ta grep.

– Kanskje norske kvinner må bli tøffere, og sparke mannen i rumpa. Samtidig kan det hende damer liker å ta ansvar, at de gjerne tar plassen i foreldreutvalget. Vi mannfolk lar oss ikke be to ganger, hvis kvinner vil ta på seg en krevende jobb, sier Sonstad.

Han mener det er viktig at fedre er med på mer enn fotballtreningene.

– Det er en ekstremt viktig signaleffekt overfor både jenter og gutter. Det er vi som viser barna veien til kjønnslikhet, og kan være med på å bryte ned det tradisjonelle kjønnsrollemønsteret, sier Sonstad.

Han mener pappaer har alt å vinne.

– Man engasjerer seg på grunn av barna, men får utrolig mye igjen selv også. Det er en vinn-vinn situasjon, sier Sonstad.

– Kom igjen!

Gjermund Jørgensen er rektor på Sagene skole. Han har selv to gutter, en som går i tredje klasse og en som skal begynne på skolen til høsten.

– Fedrene må rett og slett få ut fingeren, og engasjere seg i barnas skolehverdag. Jeg tror ikke mødrene holder menn tilbake. Men heldigvis er det et valg jeg har inntrykk av at stadig flere pappaer tar, sier rektoren.

Han mener fedrene bør involvere seg så tidlig som mulig.

– Mitt inntrykk er at foreldres skolevaner legges tidlig. Hvis mor tar ansvar for kontakt med skolen og lekser fra begynnelsen, kan det lett fortsette slik.

Jørgensen tror ikke fedre glimrer med sitt fravær fordi skolen er tilpasset kvinner.

Kandidatnummer _____

– Det er ikke slik at foreldremøtene er spesielt tilpasset kvinner. Vi kan ikke slenge på en fotballkamp i forkant for å få fedre til å komme, sier den erfarne rektoren. (631 ord)

A. SPØRSMÅL TIL TEKSTEN

Svar på spørsmålene til teksten. Begynn med det ordet eller de ordene som er oppgitt.

1. Hva tror Baard Lund kan gi en bedre skole?

Svar: Dersom _____

_____.

2. Hvorfor smiler K. J. Sonstad i skjeget av Jens Stoltenbergs pappautspill? Hva sier han om statsministeren?

Svar: Klaus Sonstad sier at _____

_____.

3. Hva må ifølge Sonstad til for å få flere fedre involvert i skolen?

Svar: For det første _____

_____.

4. Hvorfor engasjerer så få fedre seg i barnas skolehverdag, ifølge rektor Jørgensen?

Svar: En grunn _____

_____.

B. ORD OG UTTRYKK

Forklar de understrekede uttrykkene ved å lage nye setninger der du bruker andre ord, men likevel får fram uttrykkenes betydning slik de framstår i teksten. Du trenger ikke å bytte ut hvert eneste ord som er understreket.

1. Gi foreldrene mer ansvar, så dukker fedrene opp.

2. Han tror mer ansvar til foreldreutvalgene vil få flere menn på banen.

3. Jeg aner jo ikke hvor mye Stoltenberg har stilt opp.

4. Moderne mannfolk liker å flagge for likestilling og likelønn.

5. Han ber også mødrene ta grep.

6. Kanskje norske kvinner må bli tøffere og sparke mannen i rumpa.

Kandidatnummer _____

7. Det er en vinn-vinn situasjon, sier Sonstad.

C. SETNINGSBINDING

Knytt sammen setningene ved hjelp av adverbene, subjunksjonene og konjunksjonene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

1. Moderne menn liker å flagge for likestilling og likelønn. De lurere seg ofte unna.

(selv om) _____

(likevel) _____

(men) _____

Kandidatnummer _____

2. Rektor Jørgensen har selv to gutter i klassen. Han engasjerer seg gjerne i barnas skolehverdag.

(siden) _____

(derfor) _____

(så) _____

D. ADJEKTIV / SUBSTANTIV

Bøy adjektivene og substantivene i skjemaet

UBESTEMT ENTALL	BESTEMT ENTALL	UBESTEMT FLERTALL	BESTEMT FLERTALL
en trebarnsfar			
	skjegget		
	den jevne norske mannen		
		moderne mannfolk	
en viktig signaleffekt			
	det tradisjonelle kjønnsrollemønsteret		
		erfarne rektorer	
			hjemmeleksene

E. LUKEØVELSE

Fyll ut med ett ord i hvert av de åpne feltene. I noen felt er det flere ord som kan passe, men velg ett av dem slik at det gir mening i setningen og i resten av konteksten. Skriv på dette arket.

FORTELLINGEN

Det å fortelle og lytte _____ historier er en grunnleggende del av det _____ være menneske. Vi forteller alle historier, under måltidene, når vi _____ noen på gata, ja, faktisk i de fleste sammenhenger. Vi _____ om noe som har skjedd, eller om noe vi har hørt eller lest eller sett. _____ vi prater, forteller vi om _____ selv eller andre. Vi forteller historier _____ grunnlag av hva vi husker, og på _____ måten holder vi fortiden i live.

Historier omgir oss _____ tiden, når vi ser på TV-nyhetene, når vi leser aviser, ukeblader og bøker og når vi møter mennesker _____ til ansikt. Også når vi er involvert i aktiviteter _____ vi ikke forbinder med historier i det hele _____, forteller vi historier, for eksempel når vi står _____ et vanskelig problem i en faglig eller yrkesmessig _____. Det er ikke bare filologer som forteller historier. En fysiker eller matematiker kan også _____ historiefortelling for å gjøre en komplisert faglig problemstilling _____ å forstå. Når vi _____ en rapport, forteller vi også en historie, for eksempel om en pasient, en skoleelev _____ et vitenskapelig eksperiment. Historien er en _____ å ordne verden på, å skape mening. Å omdanne livet til historier gir en begynnelse og en _____ på noe som er et kontinuerlig forløp. Det er ikke bare det at historier hjelper oss _____ å tolke verden, vi møter verden i form _____ historier. Fiksjon er historier som ikke har til _____ å fortelle om _____ hendelser. Unntaket er fiksjonslitteratur som _____ utgangspunkt i noe

Kandidatnummer _____

som virkelig har funnet _____. I dokumentarromaner kan det være vanskelig for leseren å _____ mellom fiksjon og virkelighet. All fiksjon forholder seg _____ virkeligheten på en eller annen måte og kan _____ fortelle oss noe om virkeligheten. Fortellinger som er presentert i litterær form, kan _____ betrakte som imaginære løsninger på virkelige problemer.

III. STIL

Skriv én av oppgavene. Skriv minst 300 ord.

1. Ferske tall viser at innvandrere i Norge nå utgjør nesten 10 % av befolkningen, og i Oslo har 25 % av befolkningen innvandrerbakgrunn. Disse tallene viser at Norge er i ferd med å bli et flerkulturelt samfunn. Hvilke tanker har du om det?
2. Hvordan blir jenter og gutter oppdratt i landet du kommer fra? Mener du at jenter og gutter bør oppdras forskjellig eller på samme måte?
3. *Et dukkehjem* kan leses på mange måter. Noen sympatiserer med Nora. Kan vi også lese *Et dukkehjem* med forståelse og sympati for Helmer? Skriv en kommentar til *Et dukkehjem* med utgangspunkt i Helmers situasjon og hans forhold til Nora og familien.
4. Flere ganger er Norge blitt kåret til verdens beste land å bo i, men til tross for det opplever Norge en stigende grad av fattigdom. Beskriv denne fattigdommen og kom med noen tanker om hva som kan være grunnen til at fattigdom eksisterer i en velferdsstat som Norge.